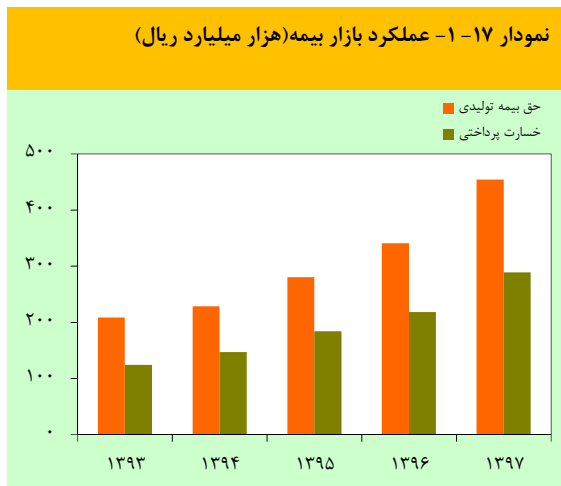

میزان، ۴/۷ میلیون ریال (معادل ۸۵/۵ درصد) به سرانه بیمه‌های غیر زندگی و بقیه به سرانه بیمه‌های زندگی (عمر) تعلق داشت.

در سال ۱۳۹۷، ضریب نفوذ بیمه^(۵) در مقایسه با سال قبل از آن با ۰/۱ واحد درصد افزایش به ۲/۴ درصد رسید. این نسبت در بیمه‌های غیر زندگی معادل ۲/۰ درصد و در بیمه‌های زندگی (عمر) برابر ۰/۴ درصد بود.

۱۷-۱- عملکرد بازار بیمه

بررسی میزان حق بیمه تولیدی و خسارت پرداختی تا حدودی نشان‌دهنده بازدهی شرکت‌های بیمه در هر رشته بیمه‌ای است. مقایسه این دو شاخص با تعداد بیمه‌نامه و تعداد خسارت، می‌تواند حجم فعالیت شرکت‌های بیمه را در هر رشته بیمه‌ای مشخص کند.

۵- ضریب نفوذ بیمه، نسبت حق بیمه تولیدی به تولید ناخالص داخلی است.

عملکرد بازار بیمه کشور^{(۱)(۲)} در سال ۱۳۹۷ نشان‌دهنده تداوم روند رو به رشد شرکت‌های بیمه بوده است. در سال مورد بررسی، میزان حق بیمه تولیدی^(۳) شرکت‌های بیمه اعم از دولتی و غیر دولتی معادل ۴۵۴/۴ هزار میلیارد ریال بود که در مقایسه با سال ۱۳۹۶ معادل ۳۳/۵ درصد رشد داشت. روند صعودی حق بیمه تولیدی در مقایسه با رشد بطئی جمعیت کشور طی سال‌های اخیر موجب شده است تا شاخص حق بیمه سرانه کشور^(۴) نیز از روندی صعودی برخوردار شود، به طوری که حق بیمه سرانه از ۴/۲ میلیون ریال در سال ۱۳۹۶ با رشدی معادل ۳۰/۹ درصد به ۵/۵ میلیون ریال در سال ۱۳۹۷ برسد. از این

۱- مطالب این فصل براساس «سالنامه آماری ۱۳۹۷ صنعت بیمه» از انتشارات بیمه مرکزی ایران تهیه شده است. به دلیل تغییرات صورت گرفته در این سالنامه، آمارهای مربوط به سال‌های قبل در ترازنامه سال ۱۳۹۷، قابل مقایسه با این ارقام در ترازنامه‌های سال‌های قبل نیست.

۲- در سال ۱۳۹۷، شرکت بیمه دولتی ایران و ۲۳ شرکت بیمه غیر دولتی آسیا، البرز، دانا، معلم، پارسیان، توسعه، رازی، کارآفرین، سینا، ملت، دی، سامان، نوین، پاسارگاد، مهین، کوثر، ما، آرمان، تعاون، سرمد، تجارت نو، حکمت صبا و زندگی خاورمیانه در سرزمین اصلی و ۶ شرکت بیمه حافظ، امید، ایران‌معین، متقابل کیش، متقابل اطمینان متحد قشم و آسماری در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی مشغول انجام فعالیت بودند. همچنین، ۲ شرکت بیمه انکایی امین و انکایی ایرانیان در زمینه عملیات انکایی فعالیت داشتند. بدین ترتیب تا پایان سال ۱۳۹۷، تعداد ۳۲ شرکت بیمه در کشور فعالیت می‌کردند. پروانه فعالیت شرکت بیمه توسعه در انواع بیمه‌های زندگی و رشته‌های بیمه خودرو (شخص ثالث، حوادث راننده و بدنه اتومبیل) در بهمن ماه ۱۳۹۳ ابطال گردید و ۳ شرکت بیمه تجارت نو، حکمت صبا و زندگی خاورمیانه طی سال ۱۳۹۵ از بیمه مرکزی پروانه فعالیت اخذ نمودند.

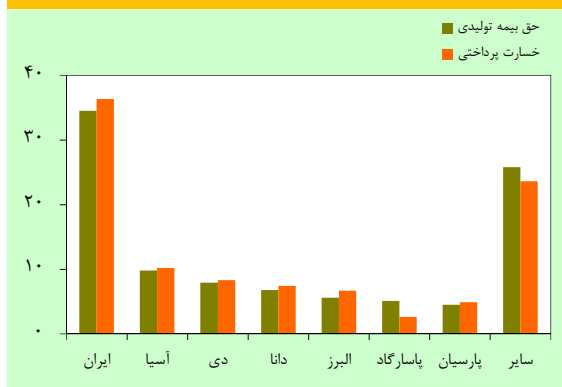
۳- منظور، مبالغ حق بیمه تولیدی بیمه‌نامه‌هایی است که طی دوره مورد گزارش توسط موسسات بیمه صادر شده‌اند. این مبالغ در بیمه‌های غیر زندگی بر مبنای حق بیمه صادره و در بیمه‌های زندگی (عمر) بر مبنای حق بیمه‌های وصولی (دریافتی) لحاظ می‌شود.

۴- حق بیمه سرانه از تقسیم حق بیمه تولیدی صنعت بیمه بر جمعیت هر کشور به‌دست می‌آید.

گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۳۹۷

بیمه کشور را دارا بودند. در مجموع، ۵۰/۱ درصد از کل خسارت‌های پرداختی بازار بیمه در سال مورد بررسی بابت پوشش ریسک‌های مربوط به رانندگی و اتومبیل (بیمه‌نامه‌های «شخص ثالث و مازاد»، حوادث راننده و بدنه اتومبیل) بود. در این سال شرکت بیمه دولتی ایران به تنهایی ۳۶/۳ درصد از کل خسارت‌های پرداختی بازار بیمه را به خود اختصاص داد. سهم شرکت‌های بیمه غیر دولتی از خسارت‌های پرداختی ۶۳/۷ درصد بود. در این میان، بالاترین سهم در شرکت‌های بیمه غیر دولتی به ترتیب به شرکت‌های بیمه آسیا (۱۰/۲ درصد)، دی (۸/۳ درصد)، دانا (۷/۴ درصد)، البرز (۶/۷ درصد) و پارسین (۴/۹ درصد) اختصاص داشت.

نمودار ۱۷-۲- سهم شرکت‌های بیمه از میزان حق بیمه تولیدی و خسارت پرداختی در سال ۱۳۹۷ (درصد)

۱۷-۱-۳- ضریب خسارت

ضریب خسارت^(۱) بازار بیمه کشور در سال ۱۳۹۷ معادل ۸۸/۸ درصد بود که نسبت به رقم مشابه سال ۱۳۹۶ معادل ۳/۵ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد. در سال ۱۳۹۷، ضریب خسارت رشته‌های اعتبار، کشتی، «شخص ثالث و مازاد» و درمان

۱- «ضریب خسارت»، حاصل نسبت «خسارت واقع شده» به «حق بیمه عاید شده» است و نشان می‌دهد که چند درصد از حق بیمه‌ها بابت خسارت خطرهای تحت پوشش به بیمه‌گذاران برگشت داده شده یا خواهد شد. «حق بیمه عاید شده» شامل مجموع حق بیمه صادره و تفاضل ذخیره حق بیمه ابتدا و پایان سال است. همچنین، «خسارت واقع شده» عبارت از حاصل جمع خسارت‌های پرداختی و تفاوت بین خسارت‌های معوق آنها و ابتدای هر دوره مالی است.

۱۷-۱-۱- حق بیمه تولیدی

در سال ۱۳۹۷، میزان حق بیمه تولیدی شرکت‌های بیمه دولتی و غیر دولتی معادل ۴۵۴/۴ هزار میلیارد ریال بود که در مقایسه با سال ۱۳۹۶ معادل ۳۳/۵ درصد رشد داشت. رشته «شخص ثالث و مازاد» با سهمی معادل ۳۲/۳ درصد همانند سال‌های قبل، بیشترین سهم از حق بیمه تولیدی بازار بیمه را داشت. پس از آن، بیشترین سهم به ترتیب به رشته‌های درمان (۲۶/۲ درصد)، زندگی (عمر) (۱۴/۵ درصد)، بدنه اتومبیل (۶/۵ درصد)، حوادث راننده (۴/۹ درصد)، مسئولیت (۴/۳ درصد) و آتش‌سوزی (۴/۳ درصد) اختصاص داشت. در سال مورد بررسی، حق بیمه تولیدی شرکت‌های بیمه در خصوص رشته بیمه‌ای اعتبار با کاهش و برای سایر رشته‌های بیمه‌ای با افزایش همراه بود. در میان حق بیمه رشته‌های مختلف، رشته‌های بیمه‌ای کشتی، «نفت و انرژی»، بدنه اتومبیل، باربری، حوادث و هواپیما به ترتیب از بیشترین رشد برخوردار بودند.

در این سال شرکت بیمه دولتی ایران سهمی معادل ۳۴/۵ درصد و شرکت‌های بیمه غیر دولتی سهمی معادل ۶۵/۵ درصد از کل حق بیمه‌های تولیدی بازار بیمه را دارا بودند. در این میان، بالاترین سهم در شرکت‌های بیمه غیر دولتی به ترتیب به شرکت‌های بیمه آسیا (۹/۸ درصد)، دی (۷/۹ درصد)، دانا (۶/۸ درصد)، البرز (۵/۶ درصد)، پاسارگاد (۵/۱ درصد) و پارسین (۴/۵ درصد) اختصاص داشت.

۱۷-۱-۲- خسارت پرداختی

در سال مورد بررسی، میزان خسارت پرداختی بازار بیمه کشور ۲۸۸/۷ هزار میلیارد ریال بود که در مقایسه با سال ۱۳۹۶، رشدی معادل ۳۲/۳ درصد نشان می‌دهد. همانند سال‌های قبل، بیشترین سهم از خسارت‌های پرداختی بازار بیمه در رشته بیمه‌ای «شخص ثالث و مازاد» (۴۰/۸ درصد) پرداخت شد. بعد از رشته مذکور، رشته‌های بیمه‌ای درمان، زندگی (عمر)، بدنه اتومبیل، حوادث راننده و مسئولیت به ترتیب با ۳۳/۱، ۸/۳، ۵/۱، ۴/۲ و ۳/۸ درصد بیشترین سهم از خسارت‌های پرداختی بازار

رسید. رشته بیمه‌ای درمان با ۳/۴ درصد کاهش نسبت به سال ۱۳۹۶، بیشترین سهم از کل تعداد خسارت پرداختی بازار (۹۶/۱ درصد) را داشت. پس از آن رشته بیمه‌ای «شخص ثالث و مازاد» با رشد ۲۵/۷ درصدی نسبت به سال ۱۳۹۶ معادل ۱/۷ درصد از کل تعداد خسارت‌های پرداختی بازار را به خود اختصاص داد. در مجموع، رشته‌های بیمه‌ای درمان، «شخص ثالث و مازاد» و زندگی (عمر) ۹۸/۷ درصد از کل تعداد خسارت‌های پرداختی بازار بیمه کشور را دارا بودند. بررسی آمار مربوط به تعداد خسارت‌های پرداختی شرکت‌های بیمه نشان می‌دهد در این سال شرکت بیمه دولتی ایران ۲۳/۸ درصد از کل تعداد خسارت‌های بازار بیمه کشور را پرداخت کرد. در سال مورد بررسی، تعداد خسارت‌های پرداختی شرکت‌های بیمه غیر دولتی با رشد ۸۴/۱ درصدی نسبت به سال ۱۳۹۶ به ۴۳/۸ میلیون فقره رسید که معادل ۷۶/۲ درصد از تعداد کل خسارت‌های پرداختی بازار بیمه می‌باشد.

بالاتر از ضریب خسارت بازار بیمه به ترتیب برابر ۱۷۳۲/۶، ۱۵۱۳/۳، ۱۱۳/۹ و ۹۸/۶ درصد و ضریب خسارت سایر رشته‌ها کمتر از ضریب خسارت بازار بیمه و بین ۱۸/۳ تا ۶۷/۸ درصد بود. ضریب خسارت شرکت بیمه دولتی ایران در سال ۱۳۹۷ به میزان ۸۹/۷ درصد بود. در بخش غیر دولتی نیز ضریب خسارت ۸۸/۴ درصد بود.

جدول ۱۷-۱- عملکرد بازار بیمه

درصد تغییر	سال		
	۱۳۹۷	۱۳۹۶	
۳۳/۵	۴۵۴/۴	۳۴۰/۵	حق بیمه تولیدی (هزار میلیارد ریال)
۳۲/۳	۲۸۸/۷	۲۱۸/۲	خسارت پرداختی (هزار میلیارد ریال)
۳/۵ ^(۱)	۸۸/۸	۸۵/۴	ضریب خسارت (درصد)

ماخذ: سالنامه آماری ۱۳۹۷ صنعت بیمه، بیمه مرکزی ایران
۱- واحد درصد

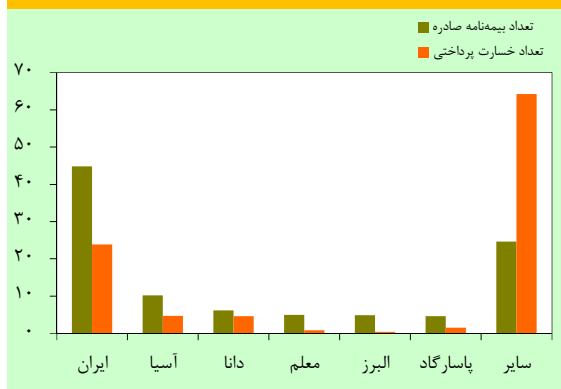
۱۷-۱-۴- تعداد بیمه‌نامه صادره

در سال ۱۳۹۷، بازار بیمه کشور حدود ۶۱/۴ میلیون فقره بیمه‌نامه صادر نمود که در مقایسه با سال قبل از آن معادل ۴/۶ درصد رشد داشت. از مجموع بیمه‌نامه‌های صادره، ۳۶/۴ درصد به بیمه «شخص ثالث و مازاد» اختصاص داشت. در مجموع، ۷۸/۷ درصد از کل بیمه‌نامه‌ها در این سال مربوط به بیمه‌نامه‌های اتومبیل («شخص ثالث و مازاد»، حوادث راننده و بدنه اتومبیل) بود. در این سال تعداد بیمه‌نامه صادره «شخص ثالث و مازاد» بیشترین سهم از رشد (۱/۶ واحد درصد) را در بین رشته‌های بیمه‌ای داشت. بررسی آمار مربوط به تعداد بیمه‌نامه‌های شرکت‌های بیمه نشان می‌دهد که شرکت بیمه دولتی ایران ۴۴/۸ درصد از کل بیمه‌نامه‌های بازار بیمه کشور را صادر کرد. تعداد کل بیمه‌نامه‌های صادره شرکت‌های بیمه غیر دولتی در سال ۱۳۹۷ با ۲/۸ درصد افزایش نسبت به سال ۱۳۹۶ به ۳۳/۹ میلیون فقره رسید که معادل ۵۵/۲ درصد از کل بیمه‌نامه‌های صادره بازار بیمه می‌باشد.

۱۷-۱-۵- تعداد خسارت پرداختی

تعداد خسارت‌های پرداختی بازار بیمه در سال ۱۳۹۷ با ۳/۲ درصد کاهش نسبت به سال قبل از آن به ۵۷/۴ میلیون فقره

نمودار ۱۷-۳- سهم شرکت‌های بیمه از تعداد بیمه‌نامه‌های صادره و تعداد خسارت پرداختی در سال ۱۳۹۷ (درصد)

۱۷-۲- شرکت‌های بیمه

در سال مورد بررسی، رتبه‌بندی شرکت‌های بیمه از نظر تولید حق بیمه در مقایسه با سال ۱۳۹۶ تغییر کرد و شرکت‌های بیمه ایران، آسیا، دی، دانا، البرز، پاسارگاد و پارسیان به ترتیب ۳۴/۵، ۹/۸، ۷/۹، ۶/۸، ۵/۶، ۵/۱ و ۴/۵ درصد از حق بیمه بازار را به خود اختصاص دادند. همچنین، سهم شرکت‌های بیمه ایران،

گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۳۹۷

۱۷-۳- دارایی‌ها و بدهی‌های شرکت‌های بیمه

در سال ۱۳۹۷، دارایی‌ها و بدهی‌های شرکت‌های بیمه با رشدی معادل ۳۵/۱ درصد به ۷۳۴/۰ هزار میلیارد ریال رسید که علت عمده این امر، افزایش به ترتیب ۵۲/۵ و ۳۸/۹ درصدی «سرمایه‌گذاری‌های کوتاه مدت» و «سهم بیمه‌گران اتکایی از ذخایر فنی» در سمت دارایی‌ها و افزایش به ترتیب ۳۷/۸ و ۴۸/۷ درصدی «ذخایر حق بیمه» و «حقوق صاحبان سهام» در سمت بدهی‌ها بود. سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت انجام شده توسط شرکت‌های بیمه در این سال نسبت به سال ۱۳۹۶ معادل ۵۴/۰ درصد افزایش یافت. در این سال مطالبات از بیمه‌گزاران و نمایندگان بیشترین سهم از دارایی‌های شرکت‌های بیمه را به خود اختصاص داد.

آسیا، دی، دانا، البرز، پارسیان و معلم از خسارت‌های پرداختی بازار بیمه به ترتیب ۳۶/۳، ۱۰/۲، ۸/۳، ۷/۴، ۶/۷، ۴/۹ و ۳/۳ درصد بود.

مقایسه شرکت‌های بیمه از لحاظ ضریب خسارت در سال ۱۳۹۷ نشان می‌دهد که در بین شرکت‌های بیمه، ضریب خسارت شرکت‌های بیمه موسسه بیمه متقابل اطمینان متحد قشم، موسسه بیمه متقابل کیش، ملت، ایران‌معین، رازی، دی، امید، میهن، البرز و ایران بیشتر از ضریب خسارت بازار بیمه بود. در سال مورد بررسی، ضریب خسارت شرکت‌های بیمه میهن، آرمان، ما، کوثر، ایران، آسماری، نوین و پاسارگاد در مقایسه با سال ۱۳۹۶ کاهش یافت.

جدول ۱۷-۲- خلاصه دارایی‌ها و بدهی‌های شرکت‌های بیمه (۱)

(هزار میلیارد ریال)

درصد تغییر	پایان سال		
	۱۳۹۷	۱۳۹۶ ▲	
دارایی‌ها			
۳۳/۳	۰/۸	۰/۶	دارایی‌های نامشهود
۳/۴	۷۳/۳	۷۰/۹	دارایی‌های ثابت مشهود
۵۴/۰	۸۶/۷	۵۶/۳	سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت
۱۰/۲	۲۲/۶	۲۰/۵	مطالبات بلندمدت
۲۴/۸	۴۰/۳	۳۲/۳	سایر حساب‌ها و اسناد دریافتی
۵۲/۵	۱۵۱/۰	۹۹/۰	سرمایه‌گذاری‌های کوتاه‌مدت
۲۴/۸	۱۸۳/۹	۱۴۷/۴	مطالبات از بیمه‌گزاران و نمایندگان
۱۱۱/۱	۲۰/۹	۹/۹	مطالبات از بیمه‌گران و بیمه‌گران اتکایی
۳۸/۹	۱۳۵/۴	۹۷/۵	سهم بیمه‌گران اتکایی از ذخایر فنی
۱۱۶/۵	۱۸/۴	۸/۵	موجودی بانکی و وجوه نقد
۱۳۳/۳	۰/۷	۰/۳	سایر
۳۵/۱	۷۳۴/۰	۵۴۲/۲	جمع دارایی‌ها=جمع بدهی‌ها و حقوق صاحبان سهام
بدهی‌ها و حقوق صاحبان سهام			
۱۰۱/۱	۱۷/۵	۸/۷	بدهی به بیمه‌گزاران و نمایندگان
۵۶/۸	۴۸/۳	۳۰/۸	بدهی به بیمه‌گران و بیمه‌گران اتکایی
۷/۴	۶۶/۸	۶۲/۲	سایر حساب‌ها و اسناد پرداختی
۳۷/۸	۳۴۷/۳	۲۵۲/۱	ذخایر حق بیمه
۲۵/۱	۱۰۵/۳	۸۴/۲	ذخیره خسارت معوق
۹۵/۶	۱۷/۸	۹/۱	ذخیره ریسک‌های منقضی نشده
۲۳/۰	۴۱/۲	۳۳/۵	سایر ذخایر فنی
۶۳/۸	۹/۵	۵/۸	حق بیمه سال‌های آتی
۱۴/۸	۱۴/۰	۱۲/۲	سایر بدهی‌ها(۲)
۴۸/۷	۶۶/۳	۴۴/۶	حقوق صاحبان سهام

ماخذ: بیمه مرکزی ایران

۱- شامل شرکت‌های بیمه دولتی و غیر دولتی می‌باشد.

۲- شامل ذخیره مالیات بر درآمد، سود سهام، ذخیره مزایای پایان خدمات کارکنان و سایر بدهی‌ها می‌باشد.